SCIENCE SHINE
ILM NURI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL | XALQARO ILMIY JURNAL | МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

Issue 9

ABSTRACT

This international scientific journal is created for new scientific research.

Articles are accepted in the following areas:

- specific and technical directions
- social directions
- directions of philology
- pedagogic directions
- directions of discovery and invention
- natural science majors

2023
AUGUST 31

Google Scholar zenodo doi OpenAIRE ICI WORLD of JOURNALS

science-shine.uz

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

SCIENCE SHINE

Issue 9.

31. 08. 2023

International scientific journal

“SCIENCE SHINE”

Bosh muharrir:
D. Z. Olimjonov

Jurnal bir oyda bir marta chop etiladi.

Jurnal

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi

Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2023-yil 16-fevralda

№063974 sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan

Maqola ko’chirilib bosilganda, manba ko’rsatilishi shart

Aloqa uchun:
Telefon: +99899 011 6303
E pochta:
scienceshine@mail. ru

Veb sayt:
http://science-shine.uz/

Tahrir kengashi:

Xurshid Jumanazarov Sirojiddinovich
O‘zbekiston Fanlar akademiyasi Tarix instituti katta ilmiy xodimi, tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori.

Mamatov Obidxon Vaqqosovich
Namangan davlat universiteti “Milliy g'oya, ma‘naviyat va huquq asoslari” kafedrasi mudiri, falsafa fanlari nomzodi

Masharipova Gularam Kamilovna
Falsafa fanlari doktori, professor
Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti

Qozoqov Tohirjon Qodiraliyevich
Namangan davlat universiteti, tarix fanlari nomzodi, dotsent

Jo‘rayeva Sobira Eshqurbonovna
O‘zMU jurnalistika fakulteti, o‘zbek adabiyotshunosligi kafedrasi katta o‘qituvchisi, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori

Baymenova Kamshat Saparbayevna
Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti

Bazarov Otabek Odilovich
Qo‘qon davlat pedagogika instituti, PhD

Azizov Olimjon Toxirovich
Toshkent kimyo texnologiya instituti GSKMT kafedrasi dotsenti

Abdullayev Ravshan Inomjon o’g’li
O’zbekiston Fanlar akademiyasi Tarix instituti ilmiy xodimi

G‘ulomova Nargiza Sa’dullayevna
Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori Navoiy VXTXQTMOHM Tillarni o‘qitish metodikasi katta o‘qituvchisi

Isroilov Ozodbek Saydullajon o‘g‘li
Farg‘ona davlat universiteti o‘qituvchisi

Axmadjanova Madina Maxmudjon qizi
Namangan davlat universiteti Amaliy ingliz tili kafedrasi o‘qituvchisi

Haydarova Umida Xojiakbar qizi
Farg‘ona davlat universiteti Amaliy ingliz tili kafedrasi o‘qituvchisi

QIMMATBAHO METALLARNING KIMYOVIY XOSSALARI VA QO‘LLANILISH SOHALARI

M.A. Xoshimxanova
Toshkent davlat texnika universiteti Olmaliq filiali falsafa fanlari doktori PhD

L.O. Shamsuddinov
P.B. Mirusmanova
X.D. Kurbanbayeva
Toshkent davlat texnika universiteti Olmaliq filiali talabalari

Annotatsiya: Ushbu maqolada narxi qimmatbaho hisoblangan va o‘ziga xos kimyoviy xossalarga ega bo‘lgan oltin, palladiy, osmiy, platina va iridiy metallarining fizik va kimyoviy xossalari o‘rganildi. Metallarning sanoat va boshqa ishlab chiqarish sohalaridagi ahamiyati ko‘rib chiqildi.

Kalit so‘zlar: zaxira, sof oltin, o‘tkazuvchi, inert metal, un’iy tola, elektrod, stimulyatorlari, implant, termometr, korroziya, katalizator.

Kirish qismi: Nodir metallar deganda, odatda, birinchi navbatda oltin va platina metallarini misol qilib keltiramiz. Lekin bu qimmatbaho deb hisoblangan metallardan tashqari boshqa metallar ham tabiatda mavjuddir.

Asosiy qism: Qimmatbaho metallar bozorida asosan to‘rtta qimmatbaho metall (oltin, kumush, platina va paladiy) lardan foydalaniladi. Bu metallarning noyobligi shundaki, ular faqat o‘ziga xos o‘ziga xos xususiyatlarga ega va bu ularning jahon bozoridagi talabining ortishi hisobiga metallar qiymati oshiriladi.

Oltin metali asosan Janubiy Afrika hududida yirik konlarda mavjud. Bundan tashqari O‘zbekiston Respublikasining Toshkent va Navoiy viloyatlarida ham noyob metall konlari mavjud. Ammo zaxira nisbatan kamligi uchun O‘zbekiston dunyoda oltin zaxirasi bo‘yicha 2022-yil ma’lumotlariga ko‘ra beshinchi o‘rinni egallagan.

Forbes jurnali ma’lumot berishicha, O‘zbekiston oltin ishlab chiqarishni 2019-yilda 94,6 tonnadan 2020-yilda 101,6 tonnagacha

oshirdi. Bu bilan davlat oltin qazib olish bo‘yicha top-10 likdan o‘rin egallagan. Ma’lumotga ko‘ra, O‘zbekistonda dunyodagi eng yirik ochiq oltin koni – “Muruntov”da joylashgan bo‘lib, u yerda feruza va margimushning ulkan konlari mavjud. Shuningdek, ko‘pgina geologlarning fikriga ko‘ra, ushbu kon dunyodagi eng katta oltin zaxirasi bo‘lishi mumkin.

Oltin zargarlik buyumlar tayyorlash uchun sof oltin ishlatilmaydi, chunki u juda yumshoq metalldir. Mis kabi asosiy metallarga kuch berish uchun oltin bilan qotishma qilinadi. Qo‘llanilishida esa bu nafaqat chiroyli porlashi va rangliligi bilan, balki naqshlarni osonlashtiradigan yumshoq metall ham zargarlik buyumlarida eng ko‘p ishlatiladigan metalldir. Oltin egiluvchan, issiqlik va elektr energiyasining juda yaxshi o‘tkazuvchisi. Bu juda oz miqdordagi moddalar bilan reaksiyaga kirishadigan va kislotalarda erimaydigan “inert metall”. Oltindan zargarlik buyumlari va pul sifatida ishlatilishidan tashqari, juda ko‘p maqsadlarda foydalaniladi.

Platina juda kam uchraydigan metalldir va bu uning juda qimmatli deb hisoblanishining sabablaridan biridir. Platinaning ko‘p qismi Janubiy Afrikada qazib olinadi. Platina asosan daryo bo‘ylarida joylashgan bo‘ladi.

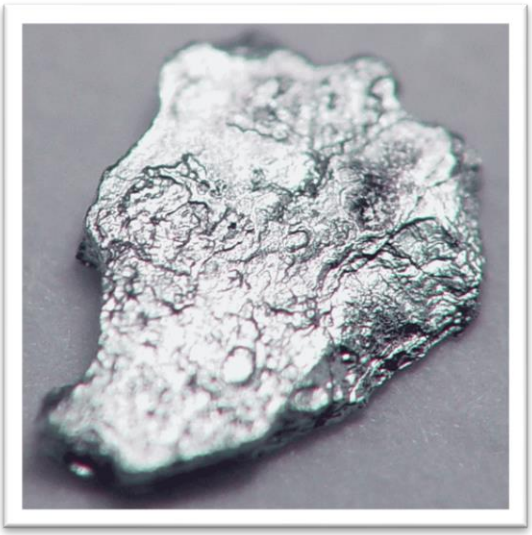
Platina metali kulrang-oq rangli egiluvchan, zichligi yuqori bo‘lganligi sababli og‘ir metall deb ataladi. U reaktiv emas va korroziyaga juda chidamli. Platina asosan termometr, zargarlik, elektrod, va kimyoviy reaksiyalarda katalizator sifatida ishlatiladi. Platinavili birikmalar sun’iy tolalar ishlab chiqarishda qo‘llaniladi. Platina issiqlik va elektr energiyasining yaxshi o‘tkazuvchisi bo‘lib, kimyoviy laboratoriyalarda ishlatiladigan uskunalar qurilishida ishlatiladi.

Palladiy metali asosiy manbasi Rossiya hududida joylashgan. Undan keyingi zaxira bo‘yicha Afrika hududlari keyingi o‘rinlarni egallaydi. Paladiy yumshoq, egiluvchan va atmosferadagi kislorod bilan tezda reaksiyaga kirishmaydi. Paladiyning eng muhim qo‘llanilish sohasi vodorodni tozalash va

saqlashda Chunki bu metall xona haroratida vodorod hajmidan 900 barobar ko‘proq yutish qobiliyatiga ega. Bunday erish (okklyuziya) metallning kristall panjara oraliqlaridagi bo‘shliqlariga vodorodning difuziyalanishi bilan izohlanadi.

Paladiy shuningdek, ko‘p qavatli keramik kondansatkichlar, jarrohlik uskunalari elektrodlari va zargarlik buyumlarini tayyorlashda ishlatiladi. Paladiyning boshqa ishlatilishlariga kimyoviy reaktsiyalar va elektrokaplamalarda katalizator sifatida kiradi. Odatda, 95% toza paladiy ishlatiladi.

Iridiy qattiq, mo‘rt va kumushrang oq rangga ega. Iridiy juda yuqori erish nuqtasiga ega va korroziyaga eng yuqori qarshilik ko‘rsatadigan metalldir. Qo‘llanilish sohalari Iridiydan eng muhim foydalanish xlor ishlab chiqarish jarayonida ishlatiladigan xloralkali jarayonida ishlatiladigan elektrodlarni ishlab chiqarishda. Bundan tashqari, u plastik polimerlarni ishlab chiqarish jarayonida ham qo‘llaniladi. Iridiyning radioizotoplari termoelektr generatorlarida ishlatiladi.

Osmiy metali kulrang rangga ega va tabiatda iridiy va boshqa metallar bilan qotishma sifatida uchraydi. Osmiy mis va nikel qazib olishning yon mahsuloti sifatida ishlab chiqariladi. Osmiy oksidlanish reaktsiyalari uchun katalizator vazifasini bajaradi. Platina va osmiy qotishmalari juda qiyin va shuning uchun favvorali ruchkalar, elektr kontaktlari va yurak stimulyatorlari, shu jumladan jarrohlik implantlarini tayyorlash uchun ishlatiladi. Osmiy atomlari transmissiya elektron mikroskopida, sud laboratoriyalarida barmoq izlari namunalarini bo‘yash ishlatiladi.

Inson tomonidan kashf etilgan so‘nggi barqaror element bu Reniy elementi hisoblanadi. Chili davlati bu metalning molibden rudasidan olinadigan eng katta manbaiga ega. Ba’zi reniy birikmalari odam uchun zaharli bo‘lishi mumkin. Reniy eng yuqori qaynash haroratiga ega bo‘lgan element, shuningdek, juda yuqori erish

haroratiga ega. Reniyning eng muhim ishlatilish sohasi bu - reaktiv dvigatellarni tayyorlash uchun ishlatiladigan nikel-reniy qotishmasini hisoblanadi.

XULOSA. Ushbu maqolada qimmatbaho metallarning kimyoviy xossalari o‘rganildi va ushbu xossalari bilan metallarning sanoat va boshqa sohalarda qo‘llanilishini o‘rganildi.

Foydalanilgan adabiyot va manbalar:

1. “Неорганическая химия” Рахимов Хаким Рахимович Ташкент — 1974
2. “Umumiy va noorganik kimyo” fanidan o‘quv - uslubiy majmua TDTUOF 2021y.
3. Cheminfo.uz
4. Glinka N.L. Umumiy kimyodan masala va mashqlar to‘plami.
5. O‘quv qo‘llanma. -T.: O‘qituvchi. 2007 y
6. Glinka N.L. Umumiy ximiya. Darslik. –T.: ―O‘qituvchi‖. 1966.

ЎРТА АСРЛАРДА ҒАРБ МАМЛАКАТЛАРИ ДАВЛАТИ ВА ҲУҚУҚИ

Шахноза Ахмаджонова
Андижон вилоят юридик техникуми ўқитувчиси

Аннотация: Ушбу мақолада Ўрта асрларда Ғарб мамлакатлари давлати ва ҳуқуқи ёритилди.

Калит сўзлар: Ғарб,Феодал, Ер, Европа, Осиёда, аср, эгалик, монарх, фолбинлик,сеҳр, ҳуқуқ,

Annotation: In this article the state and law of the Western countries in the Middle Ages were covered.

Key words: West, Feudal, Earth, Europe, Asia, century, ownership, monarch, divination, witchcraft, law

Аввало шуни айтиб ўтиш керакки, Ғарб ва Шарқ мамлакатларида феодал ер мулкчилигини қулдорлик давридаги мулкчиликдан фарқлайдиган ўзига хос хусусиятлари бор. Масалан, Ғарб мамлакатларида ернинг олий эгаси монарх (қирол, княз, император) ҳисобланиб, бошқа феодаллар ундан хизмат эвазига ёки бошқа шартлар билан ер олганлар. Улар эса бу ерни учинчи шахсга маълум шартлар эвазига берганлар. Ер берган феодал сюзерен, олгани эса вассал деб аталган. Шундай қилиб, Ғарбий Европа мамлакатларида ерга эгалик қилишнинг ўзига хос хусусиятлари унинг иерархик (поғонама-поғона) характерида бўлиб, бу ҳодиса махсус шартномалар (инвеститура)да ифодаланадиган сюзеренитет-вассалитет муносабатларини туғдирган.

Шарқ мамлакатларида бундай эгалик бўлмай, ер давлат мулки ҳисобланарди. Йирик ер эгалари давлатга бўйсунардилар, деҳқонлар ва ҳунармандлар эса бевосита давлатга рента-солиқ тўлардилар.

Ерга нисбатан давлат мулкчилигининг мавжудлиги ўрта аср Шарқида давлатнинг нисбатан марказлашишида муҳим омил ҳисобланган, лекин XVI-XVIII асрларга келиб капиталистик ишлаб чиқариш муносабатларининг ривожланишига тўсиқ бўлиб қолган.

Жамиятнинг базисида феодал муносабатлар ўрин олгач, унинг сиёсий устқурмасида ҳам базиснинг характерини ифодалайдиган ўзгаришлар рўй берди.

Феодал ишлаб чиқариш муносабатларининг тараққий этиши билан давлатчилик ҳам ривожланди. Европада бу жараён асосан қуйидаги тўртта: илк

феодал монархияси, сенорлик монархияси (феодал тарқоқлик), табақа-вакиллик монархияси ва мутлақ монархия босқичларидан ўтди. Бироқ бу босқичларни ҳамма Европа мамлакатлари бир вақтда ва тўлиқ босиб ўтмади. Ҳар бир мамлакат миллий тарихининг ўзига хос хусусиятлари ҳам ана шундан келиб чиқади.

Шуни кўрсатиб ўтиш жоизки, Шарқ мамлакатлари ўз тараққиётида бундай даврларни тўлиқ босиб ўтмади. Кўпчилик олимлар кўрсатишича, Шарқ феодал давлатлари ташкил топган вақтидан бошлабоқ мутлақ монархия шаклида бўлиб, бу давр узоқ давом этди.

Феодал жамиятида ва унинг сиёсий ташкилотларида черков мафкураси катта рол ўйнаб, диндорлар имтиёзли табақа ҳисобланган. Шарқий ва Ғарбий Европада христианлик, Осиёнинг бир қанча мамлакатларида ислом, Хитой, Японияда конфутсийлик ва буддизм ҳукмрон диний мафкура ҳисобланган.

Христианлик Европада ягона дин бўлиб, у кишиларнинг бутун ҳаётини ўзига бўйсундирган, кишилар туғилганидан то вафот этганларига қадар черков назорати остида бўлганлар. Христианлик, гарчи камбағал ва қулларнинг дини сифатида вужудга келган бўлса ҳам, кейинчалик у бутун Ғарбий Европага ёйилди. 325 йилда христиан черковнинг биринчи собори (йиғилиши) чақирилди. 1054 йилда Рим ва Константинопол черковлари ўртасидаги асрий низолар тугаб, христианликда узил-кесил иккита черков, иккита мазҳаб-православие ва католитсизм қарор топди. 1232 йилда Рим папаси даҳрийларга оид ишларнинг барчасини доминикан-монахлар жамоаси ҳал этиши тўғрисида фармойиш чиқарди.

1252 йилда эндигина шаклланаётган инквизитсия – черков судига тергов қилишда қийнаш усулини қўллашга рухсат берилди. Ана шу тариқа ўрта аср черков инквизитсияси (суди) ташкил топди ва у даҳрийлик, фолбин-лик, диндан қайтиш, яқин қон-қариндошларнинг никоҳга киришлари, бевафо-лик, ёлғон гувоҳлик, туҳмат, ҳужжатларни қалбакилаштириш, оғирлик ва узунлик ўлчовларини сохталаштириш, судхўрлик, шунингдек, никоҳ-оила муносабатларидан келиб чиқадиган барча ишларни ўз судловига олди. Инквизитсия суди, айниқса, ўрта аср Испаниясида кўплаб одамларни ёқиб юборишга ҳукм этди[2].

1481 йилда Испанияда ”илоҳий трибунал” тузилди. Бош инквизатор Чорквемада фаолият кўрсатган 15 йил ичида 8220 киши даҳрийликда айбланиб,

[2] **Қаранг:** Хрестоматия памятников феодального государства и права.-М.:Госюриздат, 1961.-505- бет.

ёқиб юборилди, 89326 киши бошқа жазоларга ҳукм қилинди. Вол-тернинг маълумотларига қараганда, Ғарбий Европада 100 мингдан ортиқ киши фолбинлик, худосизликда айбланиб ёқиб юборилди. Буларнинг ичида Францияниг миллий қаҳрамони Жанна ДъАрк, Уйғониш даврининг буюк олими Жордано Бруно, чех гуманисти Ян Гус ва бошқалар бор[3].

Ғарбий Европа шаҳарлари X-XИ асрларда савдо ва ҳунармандчилик марказларига айланади. Шаҳарлар дастлабки вақтларда диний ва дунёвий феодаллар ерларида ташкил топганлиги учун уларга қарам эди. Кўп вақт ўтмай улар ўз эркинликларининг сиқиб қўйилишига қарши кураш натижасида мустақилликни қўлга киритади ва айримлари ҳатто республика шаклидаги шаҳар-давлатларга айланади (Италияда). Айримлари ўзини-ўзи бошқариш ҳуқуқини қўлга киритади (Англияда), айримлари эса империя эркин шаҳарлари мақомини олади (Германияда). Шаҳарларнинг энг муҳим ю-туғи барча фуқаролар эркинлигининг тан олиниши эди.

«Агар крепостной, – дейилади шаҳар ёрлиқларида, – шаҳарда бир йилу бир кун яшаса, шу вақт унинг хўжайини унга бўлган эгалик ҳуқуқини даъво қилмаса, у озод ҳисобланади».

Дворянлардан ўзини ҳимоя қилиш ҳамда шаҳар солиқларини тенгроқ тақсимлаш мақсадида шаҳар аҳолиси иттифоқларга бирлаша бошлайди. Ҳунармандлар ўзларининг сехларини, савдогарлар эса ўз гилдияларини тузадилар. Ўрта аср сехлари бир касбдаги Ҳунармандлар иттифоқидир. Ҳар бир сех, гилдия ўз устави ва оқсоқолига, шунингдек, судига эга эди. Сехларнинг тузилиши феодализмнинг қонуний натижасидир. Шунинг учун ҳам сехлар фақат Ғарбий Европа мамлакатларидагина эмас, Япония, Хитой, Ўрта Осиёда ҳам ўзига хос кўринишларда учрайди.

Европада XVI асрга келиб феодализмнинг инқирози белгилари намоён бўла бошлайди. Антифеодал инқилобларнинг яқинлашиши билан давлат ва ҳуқуқ тизимининг янги демократик тамойилларини асословчи ва бун-да кўпинча антик демократия тажрибасини мисол тариқасида кўрсатувчи сиёсий-ҳуқуқий таълимотлар ривожланди.

Ғарбий Европа мамлакатлари давлатларининг ривожланиши билан бирга уларнинг ҳуқуқий тизимлари ҳам ривожланиб борди. Феодал тарқоқлик

[3] **Қаранг:** Анашкин Г.С. Смертная казнь в капиталистических государствах. Историко-правовой очерк.-М.:Госюриздат, 1971.-25-бет.

даврида бу жараённинг муҳим белгиси ҳуқуқ «партикуляризми”[4], яъни бутун мамлакат учун ягона ҳуқуқнинг йўқлиги эди. Ҳуқуқ ”партикул-яризми”нинг бартараф этилиши, айниқса, табақа-вакиллик монархияси давридан бошлаб жадаллашди. Ғарбий Европанинг қитъа қисми мамлакатларида ҳуқуқ шаклларининг ўзаро яқинлашуви юз беради. Англия феодал ҳуқуқи алоҳида, мустақил ҳолда ривожланиб борди. Шу тариқа, тез орада Ғарбий Европа ҳуқуқи иккига: инглиз-саксон ҳуқуқи ва қитъа ҳуқуқига ажралиши белгилари намоён бўла бошлади.

Шарқда ўрта асрлардаги йирик мамлакатларнинг феодал давлати ва ҳуқуқи тарихи бошқачароқ бўлган. Бу ерда асосан кучли бюрократик давлат аппаратига асосланган деспотик бошқарув шакли сақланиб қолди. Монарх ҳокимиятини амалга оширишдаги баъзи миллий фарқлар асосан унинг мазмуни ва моҳиятини ўзгартирмасди. Бу ерда давлат бошлиғи умуман ҳар доим мамлакатдаги бутун ерларнинг олий эгаси сифатида майдонга чиқди. Унинг бу ҳуқуқи авлоддан-авлодга мерос тариқасида ўтиб турарди. Бундан ташқари, Шарқда ер эгалиги муносабатларида жамоа ер эгалигининг узоқ вақт сақланиб қолганлиги ва турғун характерга эга бўлганлигини кузатиш мумкин. Эксплуататсиянинг асосий шакллари, биринчи навбатда полизчи-деҳқонлардан ҳукмрон синф фойдасига рента солиғи олиш тенг даражада сақланиб қолганди.

Шаҳарларда кустар ишлаб чиқариш ва савдо ривожланди. Ўша вақт учун такомиллашган буюмлар, йирик архитектура иншоотлари ва бошқа шоҳ санъат асарлари яратилди, кўп ихтиролар қилинди. Ҳатто бу соҳада ўз давридан одимлаб кетиш ҳолларини кўрамиз. Лекин шаҳар маҳсулоти асосан ҳукмрон синф эҳтиёжларини қондириш ва ташқи савдо учун кетган. Қиш-лоқ жамоалари асосан натурал, турғун хўжалик юритиб, фақат ички бозорни ривожлантирган, товар ишлаб чиқаришнинг ўсишига мослашмаган ва оқибатда янги ижтимоий муносабатларнинг шаклланишига тўсқинлик қилган. Бу, албатта, мутлақ турғунликни англатмайди, жамият аста-секин бўлса-да ривожланишда давом этди.

Табиийки, феодализм тараққиёти даври фақат ижобий воқеалардан ташкил топмади. Инсоният тарихидаги ҳеч қандай жамиятда ҳукмрон синф вакил-ларининг шахсий эркинликлари ва ҳуқуқлари феодал жамиятдаги каби чексиз худбинлик даражасига кўтарилмаган. Ўз навбатида, ҳеч қачон оддий

[4] **Партикуляризм** – лотинча “бўлак”, “қисм” сўзларидан олинган бўлиб, бу ерда бир мамлакат ичидаги провинсиялар, кназликлар ва шаҳарлар ҳуқуқининг турли-туманлиги ва хилма-хиллиги маъносида ишлатилмоқда.

фуқароларнинг аҳволи ҳам феодализмдаги каби оғир ва таҳқирли бўлмаган. Инсоният тарихидаги ҳеч бир даврда мавжуд қонунлар ва тартиблар феодализмдаги каби фақат заифлар томонидан бажарилиши талаб қилинган жамиятни учратмаймиз. Ўрта асрларда жаҳон халқлари ўз бошларидан кўплаб кулфатларни: очарчилик, ўлатлар, урушлар ва талончиликларни кечирди. Улар ўзларининг таҳқирли, оғир ҳаётларини ўзгартириш учун қўзғолонлар уюштирдилар. Буларнинг оқибати ўлароқ ўрта асрларга ва ўз навбатида, абсолут монархия тузумига чек қўйган инглиз ва француз инқилоблари сингари инқилоблар натижасида инсоният янги даврга қадам қўйди.

Хулоса қилиб айтганда, Ғарб мамлакатларида ернинг олий эгаси монарх (қирол, княз, император) ҳисобланиб, бошқа феодаллар ундан хизмат эвазига ёки бошқа шартлар билан ер олганлар. Улар эса бу ерни учинчи шахсга маълум шартлар эвазига берганлар. Ер берган феодал сюзерен, олгани эса вассал деб аталган. Шундай қилиб, Ғарбий Европа мамлакатларида ерга эгалик қилишнинг ўзига хос хусусиятлари унинг иерархик (поғонама-поғона) характерида бўлиб, бу ҳодиса махсус шартномалар (инвеститура)да ифодаланадиган сюзеренитет-вассалитет муносабатларини туғдирган.

Шарқ мамлакатларида бундай эгалик бўлмай, ер давлат мулки ҳисобланарди. Йирик ер эгалари давлатга бўйсунардилар, деҳқонлар ва ҳунармандлар эса бевосита давлатга Шарқда ўрта асрлардаги йирик мамлакатларнинг феодал давлати ва ҳуқуқи тарихи бошқачароқ бўлган. Бу ерда асосан кучли бюрократик давлат аппаратига асосланган деспотик бошқарув шакли сақланиб қолди. Монарх ҳокимиятини амалга оширишдаги баъзи миллий фарқлар асосан унинг мазмуни ва моҳиятини ўзгартирмасди. Бу ерда давлат бошлиғи умуман ҳар доим мамлакатдаги бутун ерларнинг олий эгаси сифатида майдонга чиқди. Унинг бу ҳуқуқи авлоддан-авлодга мерос тариқасида ўтиб турарди. Бундан ташқари, Шарқда ер эгалиги муносабатларида жамоа ер эгалигининг узоқ вақт сақланиб қолганлиги ва турғун характерга эга бўлганлигини кузатиш мумкин. рента-солиқ тўлардилар.

Ерга нисбатан давлат мулкчилигининг мавжудлиги ўрта аср Шарқида давлатнинг нисбатан марказлашишида муҳим омил ҳисобланган, лекин XVI-XVIII асрларга келиб капиталистик ишлаб чиқариш муносабатларининг ривожланишига тўсиқ бўлиб қолган

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. http://docs.pravo.ru/;

2. http://www.consultant.ru/online/;
3. http://garant.spb.ru/;
4. http://www.gov.ru/;
5. http://www.supcourt.ru/;
6. http://government.ru/;
7. https://rosreestr.ru/wps/portal/;
8. http://president.kremlin.ru/;
9. http://zakon.ru/.
10. http ://www .tsul .uz
12. http://www.lex.uz
13. http://www.public.sud.uz

KADRLAR TAYYORLASHDA KASBIY KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI

M.Norinov
TATU Farg‘ona filiali o‘qituvchisi
A.Ergashev
TATU Farg‘ona filiali talabasi

Annotatsiya: Kasbiy kompetensiya tuzilishi va mazmuni ikki asosiy tarkibiy qismdan iborat: kasbiy kompetensiya - bu bilim, mahorat va tajriba uzviyligi bo‘lib, loyihalash mutaxassis faoliyatini ro‘yobga chiqaruvchi omil hisoblanadi. Turli mualliflar tomonidan e’lon qilingan kasbiy kompetensiya muammolari to‘g‘risidagi ilmiy maqolalarda ijodiy izlanish eng asosiy sifatlardan biri ekanligi qayd etiladi.

Maqolada kasbiy kompetensiyasini shakllantirishning ahamiyati tadqiq etilgan.

Kalit so‘zlar: kasb etikasi, kasbiy kompetensiya, innovatsiya, ta’lim samaradorligi, o‘qituvchi, pedagogik texnologiya.

Ilmiy izlanishlar natijasjga ko’ra ijtimoiy-psixologigk kasbiy kompetentlik ta’lim tizimini boshqaruv jarayoni uchun zarurat sifatida qaralmoqda. Bu esa o’z navbatida boshqaruvchi tomonidan alohida bilim, ko’nikma va malakalarning o’zinigina emas, balki egallanishi lozim bo’lgan har bir mustaqil yo‘nalish bo‘yicha integrativ bilimlar, boshqaruvning ta’sirchan usul va vositalari, boshqaruvdagi muomila madaniyati va rahbarlik faoliyatiga doir ijodiy harakatlarning o‘zlashtirilishini nazarda tutadi. *Kompetensiya va kompetentlik tushunchalari deganda asosan* zamonaviy fanda xodimlarni boshqarish nazariyasi va amaliyotini tahlil qilishda kompetensiya tushunchasiga muhim ahamiyat berilmoqda.

Ajdodlarimiz bizga inson mehnatining minglab ajoyib namunalari, san’at, fan, adabiyotga doir jahonga mashhur asarlarini qoldirganlar. Ular azaldan yosh avlod ta’lim-tarbiyasini o‘zlarining eng muhim vazifalari sifatida ko‘rganlar. Asrlar mobaynida insonga ta’lim-tarbiya berishning asosiy tamoyillarini hisobga olgan xalq pedagogikasi rivojlanib va takomillashib kelgan. Yoshlarni vatanparvarlik, insonparvarlik, Vatanga muhabbat va o‘zaro hurmat ruhida tarbiyalash xalq pedagogikasining asosiy yo‘nalashlaridan biri bo‘lgan.

Har bir jamiyatning taraqqiyoti millat yoshlarini milliy ruhda tarbiyalash, ularni milliy qadriyatlarga asoslangan ijtimoiy hayot, turmush tarziga qay darajada samarali tayyorlanishiga bog‘liq. Shu sababli asrlar davomida har bir millat, xalq o‘z milliy

qadriyatlari negizida yosh avlod tarbiyasini tashkil etishga oid qarashlarni shakllantirib kelgan. Milliy yondashuv asosida tarbiya jarayonini tashkil etish natijasida yoshlar milliy mentalitet xususiyatlarini o‘zida namoyon etuvchi sifatlarga ega bo‘lganlar.

O‘z-o‘zini rivojlantirish vazifalari o‘zini o‘zi tahlil qilish va o‘zini o‘zi baholash orqali aniqlanadi. O‘z ustida ishlash quyidagilarda ko‘rinadi:

- kasbiy kompetentlikni takomillashtirib borish;
- faoliyatga tanqidiy va ijodiy yondashish;
- kasbiy va ijodiy hamkorlikka erishish;
- ishchanlik qobiliyatini rivojlantirish;
- salbiy odatlarni bartaraf etib borish.

Pedagogik texnologiyalarni o‘rganish va ta’limga joriy qilish borasidagi olib borilgan ilmiy-tadqiqot ishlari natijasida Respublikamiz sharoitiga mos bo‘lgan ta’lim texnologiyalarini topish imkoniyatlariga ega bo‘lish mumkin. Buning uchun mavjud bo‘lgan ta’lim texnologiyalari va ilg‘or davlatlardagi pedagogik texnologiyalarni o‘rganib chiqib, talabalarning ta’lim olish xususiyatlari tadqiqot qilindi.

Kasbiy kompitentlik – mutaxasis tomonidan kasbiy faoliyatni oshirish uchun kerak bo‘lgan bilimlarning, ko‘nikma va malakalarning egallanishi va ularni o‘z faoliyati davomida munosib qo‘llay olishidir. O‘qituvchi albatta, alohida bilim ko‘nikmalarni egallashi bilan birga, ma’lum bir mustaqil yo‘nalish boyicha bilimlar va harakatlarni o‘zlashtirilishini nazarda tutadi.

Ta’lim-tarbiya inson kamoloti va millat ravnaqining asosiy sharti va garovidir. Ta’lim-tarbiya jarayonlari davlat nazoratidagi umummilliy masala hisoblanadi. Mamlakatimizda ta’lim, ya’ni o‘qitishni tarbiya bilan uyg‘unlikda olib boriladi. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi ta’lim jarayonini tubdan yaxshilashni talab qilar ekan, kompetentli pedagoglarni tayyorlashda ham ana shu talablardan kelib chiqqan holda yondashilishi ko‘zga tashlanadi. Kompetensiyalik yoki o‘ta mahoratlilik, oliy malakali pedagoglarni tayyorlash zamonamizning eng dolzarb masalasiga, aytish joiz bo‘lsa, davlat va jamiyatning eng asosiy vazifasiga aylangan. Biz yuqorida ta’kidlab o‘tganimizdek, pedagogik faoliyat jamiyatdagi funktsiyalari bo‘yicha va kasbiy sifat xususiyatlariga qarab hamda psixologik tamoyillari bo‘yicha artist va olimlar tomoniga yaqindir.

Pedagog mehnatining xususiyatlari insonni o‘qitish va tarbiyalash uchun mo‘ljallangan. Yoshlarda insoniy fazilatlarni shakllantirish, mehnat predmeti inson hisoblanishi hamda jamiyatni boshqaruvchi shaxsga bo‘lgan ta’siri o‘z-o‘zidan

kompetentlikni talab qiladi. Qadimgi yunon faylasufi Aflotun “Agar kosib yomon usta bo‘lsa, bundan davlat juda katta narsa yo‘qotmaydi, faqat xalq yomonroq kiyinadi, xolos. Agar yoshlar tarbiyachisi o‘z vazifasini yomon bajarsa, u holda mamlakatda nodon, johil, bilimsiz va ahmoqlar toifasi vujudga keladi”– degan edi.

Pedagogik texnologiyaning o‘ziga xos xususiyati shundan iboratki, unda o„quv maqsadlariga erishishni kafolatlaydigan o„quv jarayoni loyihalashtiriladi va amalga oshiriladi. Texnologik yondoshuv, eng avvalo, tasvirlash emas, balki loyihalashtirilgan natijalarni amalga oshirish imkonini beruvchi amaliy ko‘rsatmali tuzilmada o‘z ifodasini topadi. Maqsadga yo‘naltirilganlik, oraliq natijalarni tashxisli tekshirib borish, ta’limni alohida o‘qitish lavhalariga ajratish kabi usullar hozirgi kunga kelib qayta-qayta takrorlash mumkin bo‘lgan ta’lim texnologiyasi g‘oyasida mujassamlangan.

Natijada ilg‘or tajribalar asosida talabalarning innovatsion fikrlash ko‘nikmasi rivojlanadi, ta’lim tizimi jahon andozasi asosida yanada takomillashadi, kadrlar sifati raqobatbardoshlik muhitiga tezkor moslashadi.

Ta’limda umummaqsadning qo‘yilishi; tuzilgan umummaqsaddan aniq maqsadga o‘tish; o‘quvchilarning bilim darajasini dastlabki (tashxisli) baholash; Ta’limga texnologik yondoshuv. Tarbiyalash texnologiyasi - nisbatan yangi atama bo‘lishiga qaramay, rivojlangan mamlakatlarda keng tarqalgan. Tarbiyalash texnologiyasi yoshlar bilan tarbiyaviy ishlarning g‘oyasi, mazmuni, tarkibini emas, balki bu sohadagi hukumat ishlab chiqqan maqsad va vazifalarni samarali amalga oshirish bilan shug‘ullanadi. Tarbiyalash texnologiyasi mo‘ljallangan tarbiyaviy maqsadga samarali erishuvni ta’minlovchi vositalar majmuasini ko‘rib chiqadi. Shu bois professor-o‘qituvchilar uchun har tomonlama rivojlangan yuqori intellektual va ma’naviy barkamol fuqaro shaxsini shakllantirishga qaratilgan talabalarni hukumat siyosatiga muvofiq tarbiyalash texnologiyalarini egallashi dolzarbdir.

Respublikamizning taniqli olimlari ilmiy asoslangan, mintaqamizning ijtimoiy-pedagogik sharoitiga moslashgan pedagogik texnologiyalarni yaratish va ularni ta’lim-tarbiya amaliyotida qo‘llashga intilmoqdalar. O‘quv-tarbiya ishlari jarayonida talaba yoshlarni ijodiy fikrlashga, o‘zgaruvchan vaziyatlarga o‘rgatish, erkin raqobat asosida faoliyatni tashkil etish hamda talabalarni axborot texnologiyalari, elektron darsliklar, versiyalar va multimedialardan amaliy mashg‘ulotlarda foydalanishi muhimdir.

Xulosa o‘rnida shuni aytish mumkinki, har tomonlama yetuk intellektual rivojlangan, ijtimoiy sifatlar bilan tarbiyalangan, milliy va ma’naviy qadriyatlarga sadoqatli, yangicha fikrlaydigan, o‘z shaxsiy va fuqarolik pozitsiyasiga ega, milliy

mafkuraning barcha sifatlarini o‘zida mujassamlashtirgan barkamol shaxsni tarbiyalash dolzarb vazifalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. N.Quchqorova. Pedagogik kasbiy kompetentligi va kreativlik. Toshkent, 2022.

2. Muslimov N.A. va boshq. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. Toshkent, 2015.

3. Karimov, U. U., & Karimova, G. Y. (2021). THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN ACHIEVING EDUCATIONAL EFFECTIVENESS. *Журнал естественных наук, 1*(1).

4. Mavlonova R. va boshq. Pedagogika. Darslik. Toshkent, 2001.

5. Karimov, U., Karimova, G., & Makhamadaliev, L. (2022). The role and significance of spiritual values in youth education. Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities, 12(2), 181-185.

6. Abdulazizova, N. A., & Zakirova, D. S. (2016). VALUE OF DISTANCE LEARNING IN CONTINUING EDUCATION. *Ученый XXI века*, (12), 42-45.

7. Karimov, U., Karimova, G., & Makhamadaliev, L. (2022). The role and significance of spiritual values in youth education. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, *12*(2), 181-185.

8. Каримов, Ў., & Каримова, Г. (2021). Ахборот Оқими Ва Ахборот Маданиятининг Шаклланиш Тенденциялари. *Scientific progress*, *2*(3), 743-750.

9. Karimov, S. S., & Norinov, M. U. INFORMATION ON THE REDUCTION OF THE TELECOMMUNICATION SYSTEM. *Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.*, 288.

10. Nargiza abdug‘ofurovna, J. (2023). PSIXOLOGIYADA INSONLARNI BOSHQARISH USULLARI. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, *22*(2), 19-23.

11. Abdugafurovna, J. N. (2023). COMPARATIVE TYPOLOGICAL ANALYSIS OF UZBEK AND ENGLISH LITERATURE. *Research Focus*, *2*(1), 229-231.

12. Nosirov, K., Begmatov, S., Arabboev, M., & Medetova, K. (2020, November). Design of a model for disinfection robot system. In *2020 international conference on information science and communications technologies (ICISCT)* (pp. 1-4). IEEE.

13. Norinov, M. U., Abdukadirov, B. A., & Gofurov, M. R. (2019). Application of fourier methods and discrete-cosinus transformation in the process of processing of

TV images. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, *8*(9 S3), 1565-1568.

14. Nosirov, K., Norinov, M., & Abdukadirov, B. (2019, November). Image Filtering Algorithm Based On The Analysis Of The Main Components. In *2019 International Conference on Information Science and Communications Technologies (ICISCT)* (pp. 1-3). IEEE.

15. Usibjonovich, N. M. (2018). Television images of the re-creation of intelligent data analysis methods and algorithms. *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)*, *7*(12), 255-264.

CONVERSION IN MODERN LINGUISTICS

Jaloliddin Qosimov
English teacher at LSL non-governmental training center in Namangan

Annotation: Conversion in modern linguistics defined as “the method in word formation without the use of specialword-formation affixes; a kind of transposition in which the transition of a word from one part of speech to another occurs, so that the denominative form the word one part of speech is used without any material change as a representative to another part of speech” [1, 71].

Key words: Conversion, modern linguistics, paradigm, English grammatical tradition.

Some authors also use the terms disaffix or zero derivation. When converting to the derivative and baseline, the following changes occur:

There is a change in the semantics of the derived word in comparison with the original basis; for example, an adjective that turns into a noun ceases to denote the characteristic of the object and begins to express the object;

The compatibility of derived words is changed; thus, a noun can be used in any position ina sentence, and, passing into the class of adjectives, it is used only before a noun;

The word paradigm is changing; the passing word takes all the grammatical signs of a new part of speech; for example, a noun, moving into the category of adjectives, like adjectives, ceases to change in cases, numbers and category of possessiveness. On this occasion, A.I. Smirnitsky writes: “Conversion is a type of word formation (word production), in which only the word paradigm itself serves as a wordbuilding tool.” O.S. Akhmanova, in defining the essence of conversion, puts forward and substantiates the concept of paradigm. She writes: “Conversion - the formation of a new word by transferring this basis to another inflection paradigm” [2, 571]. The phenomenon of “conversion” came into view of grammar relatively early. English linguistic J. Greenwood noted that many nouns and some adjectives (and sometimes other parts of speech), when used instead of verbs, become verbs. Thus, the verb “to house” is formed from the noun “a house”, from the nouns “fish” and “oil” - the verbs “to fish”, “to oil”. He was one of the first English linguistic to pay attention to the syntactic peculiarity of the phenomenon under consideration. At

method of word formation attention is paid, after J. Greenwood, in the works of J. Buchanan and J. Ward.

The last quarter of the nineteenth century represents an important milestone in the development of the doctrine of conversion in the English grammatical tradition. The English linguist Sweet H. A. made a significant contribution to development. It is believed that he first introduced the term conversion into English grammar. On the one hand, he does not reject the idea of syntactic poly functionality of words; on the other hand, he interprets the conversion as a syntactic-morphological word formation process [3, 1930]. It begins with syntax and ends with morphology. A similar approach to conversion gets widespread in the future.

Conversion, according to Sweet H. A., has features of similarity with derivation, although not always as a result of conversion a new lexical unit is formed. He believes that the use of the word in the functions of other parts of speech is not yet a reason to consider it as belonging to another part of speech.

Thus, the word “silk” in the phrase “silk thread” Sweet considers a noun. The converted word, the grammar maker emphasizes, must acquire the formal features (flexion, etc.) of that part of speech into which it has been converted. “The question of what part of speech a word belongs to”, he writes, “is therefore a matter of form, not meaning”.

H. Sweet, for the first time among English linguistic, introduces the concept of “partial conversion”, the essence of which he sees in the fact that the word is characterized by formal indicators of two parts of speech at once. Analyzing the sentence “The good are happy”, he concludes that the word “good”, on the one hand, functions as a noun, used with a definite article, on the other, as an adjective, since it does not have a plural suffix. As for the word “goods” in the phrase “goods and chattels”, this is a case of complete conversion of an adjective into a noun.

Conversion as a productive way of word formation.

Many researchers have been engaged in the problem of conversion, and they can be divided into two groups. The first group of researchers does not consider conversion as a method of word formation, for example, “foreign linguists (A. Kennedy, R. Waddell, K. Pollock, etc.) tend to view this phenomenon as using the same word in functions of different parts of speech, or a functional transition from one part of speech to another ” [4, 229]. However, researchers adhering to this theory are in the minority. Most lexicologists and linguists hold the opposite opinion, which is that conversion is not just one of the ways of word formation in English, but one of the most productive ways. However, researchers who hold this point of view provide

different definitions of conversion. For example, A.I. Smirnitsky proposed the following interpretation: “conversion is a type of word production in which the word paradigm serves as a word formation tool”. Or another definition of conversion: “The term conversion, which many linguists consider insufficient to describe this phenomenon, refers to a number of cases phonetic identity word forms, mainlythe so-called initial forms, two words belonging to different parts of speech” [5, 269].

The researchers divide the conversion into two types: transpositive and derivational (lexical). “With transposable conversion, the cognitive meaning of the word does not changing, but its syntactic quality changes. In case of word-formation (lexical) conversion, the derivate changes the cognitive (lexical) meaning, at the same time changing or keeping the syntactic quality (moving or not moving to another part of speech)” [6, 819].

All cases of changing parts of speech, where there is no special derivational means, and all formal meaning is limited to changing grammatical paradigms, are related to transpositive conversion. In turn, forlexical conversion, a change in the part of speech is not necessary, despite the fact that this is most often thecase.

Transpositive conversion can be complete and partial.

With complete conversion, the neoplasm takes all the properties of another part of speech. For example, nouns during verbalization begin to designate an action and be used in the function of a predicate,and also take all the inflectional forms of a verb, for example, “a face” – “to face”; “a pilot” – “to pilot”; “aphone” – “to phone”.

With partial conversion, the word does not necessarily acquire all the signs another part of speech. For example, first a noun is formed by conversion from a verb root, then a noun is combined with verbs such as: give, make, have, take, for example: “to smoke” – “a smoke” – “to have a smoke”; “to look” – “a look” – “to give a look”; “to walk” – “a walk” – “to take a walk”.

Many nouns derived from verbs as a result of partial conversion are used only in the singular form:“It gave me quite a scare. That was a good laugh”.

The main sign of conversion as a word-formation process is the formation a new designation with a

new content. The peculiarity of this phenomenon is that there is a rethinking, a turn of the motivating basisand its consideration from a new point of view.

“Another condition for the conversion is the mandatory identity of the naming forms of two words - initial and effective, i.e. identity of the unit motivating the process with the unit it motivated. It is this fact that causes difficulties both with the

determination of the direction of the derivative (what is formed of what) and with the definition of the secondary, derivative character of the unit being studied" [7, 33-38].

Moreover, conversion relations can arise not only between two members, but also between a large number of words, i.e. There may be chains of two or more words that are in a relation of derivation.

Reference:

7. Смирницкий А. И. По поводу конверсии в английском языке, «Иностранные языки вшколе», 1954. - 71с.

8. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – 2-е изд., стер. – М, 2004. – 571 с.

9. Sweet H. A. New English grammar. Logical and historical. Part I. Introduction, phonology and accidence. Part П. Syntax. – Oxford: At the Clarendon Press, 1900. - 1930.

10. Харитончик З.А. Лексикология английского языка: учеб. пособие/ З.А. Харитончик. - Мн.: Вышейшая школа, 1992. - 229 с.

11. Гинзбург Р.З. Лексикология английского языка: учебник/ Р.З. Гинзбург, С.С. Хидекель, Г.Ю. Князева, А.А. Санкин. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Высшая школа, 1979. - 269 с.

12. Никитин М. В. Курс лингвистической семантики: учеб. пособие. 2-е изд., испр. и доп. Санкт-Петербург: А.И. Герцена, 2007. - 819.

13. Кубрякова Е. С., Гиреев В. А. Конверсия в современном английском языке. – М.: Вестник ВГУ. Сер. Лингвистика и межкультурная коммуникация, 2002г. Стр.33-38

KATTA MA'LUMOTLARNI TAHLIL QILISH VA SAQLASH TIZIMLARI ARXITEKTURASI VA ALGORITMLARI

Alisher Madaminov Qadambayevich
Urganch davlat universiteti magistranti
alisherqadambayevich@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada katta ma'lumotlarni tahlil qilish va saqlash tizimlari haqida ma'lumotlar berish bilan birga, zamonaviy texnologik imkoniyatlar orqali katta massivlarda ma'lumotlar yig'ish, saqlash va saqlashning mavjud usullari haqida ma'lumotlar beriladi. Katta ma'lumotlarni qayta ishlash jamiyatning raqamli texnologiyalarga o'tish maydonini, ma'lumotlarning miqdorini sezilarli darajada oshirganligi, ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni avtomatlashtirilgan holda boshqarishni tashkil qilish haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: kata hajmdagi ma'lumotlar, Big Data, tahlil, sun'iy intellekt, ma'lumotlar bazasi, texnalogiya, Volyme, Velosuty.

Аннотация: Помимо предоставления информации о системах анализа и хранения больших данных, в данной статье представлена информация о существующих методах сбора, хранения и хранения данных в больших массивах за счет современных технологических возможностей. Говорится, что обработка больших данных значительно увеличила площадь перехода общества к цифровым технологиям, объем информации, организацию автоматизированного управления социально-экономическими процессами.

Ключевые слова: большой объем данных, большие данные, анализ, искусственный интеллект, база данных, технология, объем, скорость.

Annotation: In addition to providing information on big data analysis and storage systems, this article provides information on existing methods of data collection, storage and storage in large arrays through modern technological capabilities. It is said that big data processing has significantly increased the area of society's transition to digital technologies, the amount of information, and the organization of automated management of socio-economic processes.

Keywords: large volume of data, Big Data, analysis, artificial intelligence, database, technology, Volume, Velocity.

Bugungi kunda butun dunyoda ma'lumotlarning hajmi keskin ortib bormoqda. Bozor iqtisodiyotining jadal o'zib borishi va o'zgarishlariga tezda javob berish,

raqobatdosh ustunliklarga ega bo‘lish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish uchun juda katta hajmdagi ma’lumotlarni olish, qayta ishlash hamda tahlil qilish zamon talabiga aylanib qolmoqda. Bu ishlar esa o‘z navbatida axborot texnalogiyalari sohasi mutaxassislariga bo‘lgan talabni oshirish bilan birgan, ularning zimmasiga juda katta mas’uliyat ham yuklaydi. Bunday holatda katta hajmdagi ma'lumotlarni qayta ishlashga mo'ljallangan axborot tizimlaridagi ma'lumotlarga Big Data sifatida qarash hamda Big Data algoritmlari asosida qayta ishlash g'oyat katta samaradorlikka olib keladi. Ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni avtomatlashtirilgan holda boshqarishni tashkil qilish, avtomatlashtirilgan tizimlar tarkibidagi ma'lumotlarni Big Data sifatida qayta ishlash algoritmlarini ishlab chiqish hamda Big Data sinfidagi ma'lumotlar ishonchliligini ta'minlash asosiy vazifalardan biri hisoblanadi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, 2027-yilga borib dasturiy ta’minot va xizmatlar uchun global katta hajmli ma’lumotlar bozori daromadlari 42 milliard dollardan 103 milliard dollargacha oshishi kutilmoqda.[1] Har kuni 2,5 kvintillion bayt ma'lumotlar yaratiladi. So‘nggi ikki yil ichida dunyodagi ma’lumotlarning 90 foizi yaratilgan. Bundan ko‘rinib turibdiki, oldinda ushbu o‘sish yanada tezlashadi.

Dunyo ma’lumotlarga asoslangan va u har soniyada tahlil qilinadi. Bu telefonimizdagi odatiy Google xaritasi, onlayn xarid qilish savatida band qilgan tanlovlarimiz, media platformalarda tanlayotgan kontentlarimiz orqali ma’lumotlaringizni ko‘p jihatdan sir saqlay olmasligingizni ko‘rsatadi va o‘z-o‘zidan deyarli barcha ma’lumotlar bozorini buzadi hamda ularni tahlil qilishga imkon yaratdi. Bugun biznes dunyosi bozorni aniqlash maqsadida, ayniqsa, o‘sish va daromad olish uchun ma’lumotlar to‘planmoqda. Garchi ma’lumotlar biznes maydonida o‘yin qoidasini o‘zgartiruvchi omilga aylansada, ta’kidlash joizki, ma’lumotlardan kichik biznes, korporativ tashkilotlar va ijodkorlar ham foydalanmoqda.

O‘rganishlarimiz shuni ko‘rsatadiki, katta hajmdagi ma’lumotlarni qayta ishlash to‘liq o‘rganilmagan va ularni qayta ishlash modeli va algoritmlarini ishlab chiqish hamda amaliyotda qo‘llash dolzarb vazifalarni belgilab beradi.

Katta hajmdagi ma’lumotlarni tahlil qilish muammosi – bu ko‘plik, to‘liqlik va xilma-xillik, o‘z vaqtidalik va dinamiklik, tartibsizlik va noaniqlik, yuqori aloqadorlik va to‘plangan ma’lumotlar aksariyatining mavhumligi yoki boshqa faoliyatning qo‘shimcha mahsuloti ekanligi. Bunday o‘ta qiyin va yaqin vaqtgacha amalga oshirish juda murakkab bo‘lgan muammoni hozir zamon talabiga javob

[1] “Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live, Work, and Think” by Viktor Mayer-Schönberger and Kenneth Cukiyer.Harper Business,2014. -272p.

beradigan kuchli kompyuterlar va yangi tahliliy texnikalar tufayli hal etish mumkin. Ushbu yangi texnikalar sun'iy intellekt va ekspert tizimlariga oid tadqiqotlarga asoslangan bo'lib, ular hisoblash va avtomatik ravishda tasvirlarni aniqlay oladigan, bashorat qiluvchi modellarni yaratadigan va natijalarni optimallashtiradigan qurilmani ishlab chiqarishga mo'ljallangan. Bundan tashqari, har xil modellarning kuchli va zaif tomonlari borligi sababli, qaysi turdagi model va uning turli versiyalari har qanday ma'lumotlar to'plamida eng yaxshi ishlashini oldindan aytish qiyin. Shu bois bir nechta masalani hal etish uchun ansambl yondashuvidan foydalanish mumkin. Bu yerda eng yaxshi kompozit model yoki tushuntirishni aniqlash uchun ma'lumotlar to'plamiga tom ma'noda yuzlab turli xil algoritmlarni qo'llash mumkin. Bu an'anaviy ravishda qo'llaniladigan yondashuvdan tubdan farq qiladi va bunda tahlilchi o'zining texnikalar haqidagi bilimiga asoslangan holda mos usulni tanlaydi. Boshqacha aytganda, Big Data analitikasi dunyoni anglash uchun mutlaqo yangi epistemologik yondashuvni ta'minlaydi, ya'ni tegishli ma'lumotlarni tahlil qilish orqali nazariyani sinab ko'rish o'rniga, yangi ma'lumotlar tahlilini – "ma'lumotlardan tug'ilgan" tushunchalarni olishga intiladi.

Katta hajmdagi ma'lumotlar – bu an'anaviy ma'lumotlar bazasi tizimlarining qayta ishlash imkoniyatlaridan yuqori bo'lgan ma'lumotlar hisoblanadi. Ma'lumotlar juda katta hajmda bo'lib, juda tez o'sib boradi yoki ma'lumotlar bazasi arxitekturasi qoidalariga mos kelmaydi. Ushbu ma'lumotlardan qiymat olish uchun uni qayta ishlashning muqobil usulini tanlash kerak. Shu o'rinda katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilishning qanday usullari mavjud, degan o'rinli savol yuzaga keladi. Ushbu savolga javob berishdan oldin, ma'lumotlarni tahlil qilish nima ekanligini tushunib olish kerak.

Ma'lumotlarni tahlil qilish – bu ma'lumotlar to'plamini (matn, audio va video shaklida) tekshirish va maxsus tizimlar, dasturiy ta'minot va usullar orqali ulardagi ma'lumotlarga qarab xulosalar chiqarish jarayoni. Ma'lumotlarni tahlil qilish texnologiyalari sanoat miqyosida, tijorat biznesi sohalarida qo'llaniladi, chunki ular tashkilotlarga hisoblangan, asosli biznes qarorlari qabul qilish imkonini beradi.

Global miqyosda korxonalar turli xil ma'lumotlarni tahlil qilish usullarining kuchidan foydalanadi. Qolaversa, ulardan biznes modellarini qayta shakllantirishda foydalanilmoqda. Texnologiya rivojlanishi bilan yangi tahlil dasturlari paydo bo'ldi va buyumlar interneti o'sishi bilan ma'lumotlar miqdori ortadi. Katta hajmdagi ma'lumotlar ortib borayotgan ma'lumotlar va aloqalarimiz mahsuli sifatida rivojlandi va shu bilan birga ma'lumotlarni ishlab chiqarishning yangi shakllari yaratildi.

Katta hajmdagi ma’lumotlar uchta V bilan tavsiflanadi: ma’lumotlarning asosiy hajmi (Volyme), uni qayta ishlash tezligi (Velosuty) va ma’lumotlarning xilma-xilligi (Varuety). Ikkinchi descriptor Velosuty — tezlik tufayli ma’lumotlar tahlili mashinali o‘qitish va sun’iy intellektning texnologik sohalariga kengaydi. Rivojlanayotgan kompyuterga asoslangan tahlil usullari bilan bir qatorda, tahlilning an’anaviy statistik usullariga ham tayaniladi. Natijada, tashkilot ichida ma’lumotlarni tahlil qilish usullari qanday ishlashini ko‘rib chiqamiz.

Katta hajmdagi ma’lumotlar tahlili ma’lumotlar paydo bo‘lishi bilan ular oqimi orqali qayta ishlanadi, so‘ngra to‘plangan ma’lumotlar tahlili amalga oshiriladi. Ma’lumotlar generatsiyasi ortib borishi bilan uni boshqaradigan turli texnikalar ham o‘sib boradi. Ma’lumotlar tezligi, miqyosi va chuqurligi bo‘yicha tushunarli bo‘lsa, u innovatsiyalarni yanada kuchaytiradi.

Tadqiqotchi Kinseyning katta hajmdagi ma’lumotlar hisoboti statistika, informatika, amaliy matematika va iqtisodiyot kabi turli sohalardan olingan bir qator katta hajmdagi ma’lumotlar texnikasi va texnologiyalarini aniqlaydi. Ushbu usullar turli xil fanlarga tayanganligi sababli, analitik vositalar ham, katta hajmdagi ma’lumotlar ham, boshqa kichikroq ma’lumotlar to‘plamlariga qo‘llanilishi mumkin:

Yaqin o‘tgan o‘n yil avvalgi IT so‘zi bo‘lgan katta hajmdagi ma’lumotlar hayotiy ehtiyojga aylandi, massiv ma’lumotlarning hajmi, tezligi va o‘zgaruvchanligini osonlashtirish uchun tejamkor yondashuvlar paydo bo‘ldi. Ushbu ma’lumotlar ichida qimmatli chizmalar va ma’lumotlar yotadi, ularni olish uchun zarur bo‘lgan ish miqdori ilgari hamma uchun mavhum bo‘lib qolgan. “Walmart” yoki “Google” kabi yetakchi korporatsiyalar uchun bu muammo bir muncha vaqtdan beri mavjud, uni to‘g‘rilash juda qimmatga tushadi. Bugungi tovar apparatlari, bulutli arxitekturalar va ochiq kodli dasturiy ta’minot katta hajmdagi ma’lumotlarni qayta ishlashni resurslari kam ta’minlanganlar uchun taqdim etadi.

Tashkilot uchun katta hajmdagi ma’lumotlarning qiymati ikki toifaga bo‘linadi: analitik foydalanish va yangi mahsulotlarni ishga tushirish. Katta hajmdagi ma’lumotlar tahlili xaridorlar tranzaktsiyalari, ijtimoiy va geografik ma’lumotlarni tahlil qilish orqali aniqlangan mijozlar o‘rtasidagigi ilgari mavhum bo‘lgan tushunchalarni ochib berishi mumkin. Ma’lumotlarning har bir elementini oqilona vaqt ichida qayta ishlash imkoniyati, oldindan belgilangan hisobotlarni bajarishning biroz statik tabiatidan farqli o‘laroq, namuna olish uchun muammoli ehtiyojni bartaraf qiladi va ma’lumotlarga analitik yondashuvni ta’minlaydi.

Xulosa o‘rnida aytish mumkinki, katta hajmdagi ma’lumotlar va yangi ma’lumotlar tahlilining rivojlanishi fan, ijtimoiy va gumanitar fanlar gnoseologiyasini

qayta ko‘rib chiqish imkoniyatini kengaytirishiga shubha yo‘q va bunday qayta ishlash allaqachon fanlar doirasida faol amalga oshirilmoqda. Katta hajmdagi ma’lumotlar va yangi ma’lumotlar tahlili ma’lumotlarni ishlab chiqarish va tahlillarda yangicha yondashuvlarni amalga oshirishga, savollarga yangicha usullar bilan javob berishga imkon beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. “Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live, Work, and Think” by Viktor Mayer-Schönberger and Kenneth Cukiyer.Harper Business,2014. - 272p.
2. “Big data fundamentals: Concepts, drivers & techniques” by Thomas Erl, Wajid Khattak, Paul Buhler. Pearson, 2016. -240p.
3. Веретенников, А. В. BigData: анализ больших данных сегодня. Молодой ученый. - 2017. - № 32 (166).
4. “Analytics comes of age” by Josh Gottliyeb and Khaled Rifai, 2018. 97P.
5. “Wikibons 2018 big data and analytics market share report” by Peter Burris. Wikibon, 2018.
6. Big Data: как устроены большие данные и где они сейчас применяются // URL: https://tproger.ru/articles/big-data-explanation-megafon "Science and Education" Scientific Journal / ISSN 2181-0842 April 2022 / Volume 3 Issue 4 www.openscience.uz 181

THE USE AND IMPORTANCE OF OXYMORON IN ENGLISH

Dilshoda Khakimova Oybek qizi
Faculty of English philology and teaching, Uzbekistan State World Languages University, Tashkent, Uzbekistan
dilshodaa.khakimova@mail.ru

Annotation: This article gives information about general data about oxymoron, its usage and role in teaching and learning English, furthermore, clear examples for oxymoron are given.

Key words: communication, paradox, semantics, contrast.

Introduction

An oxymoron (plural: oxymorons and oxymora) is a figure of speech that juxtaposes opposite concepts within a word or in an opposite phrase. As a rhetorical device, an oxymoron indicates a point of communication and revealing a paradox. Oxymoron is an important literary device because it allows the author to use opposite, contradictory concepts, resulting in a strange and somewhat complex meaning. Oxymoron is an interesting literary device because it helps to perceive a deeper level of truth and explore different layers of semantics while writing [1]. An oxymoron is a literary figure in which opposite or opposite words, terms, phrases, or ideas are combined to create a rhetorical effect using paradoxical devices. For example, hopeless hope, gentle cruelty, joyful mourning and sad joy [2]. An oxymoron is a related subset of expressions called "separate contrast". What distinguishes oxymoron from other paradoxes and contradictions is that they are used deliberately for rhetorical effect, and the contradiction is only apparent because the combination of terms gives a new expression to some concept. Oxymora can also be wooden irons because they contradict the principle of contradiction, which states that nothing can be thought if it contains opposite properties, predicates, attributes, or qualities.

Methods

Since ancient times, oxymorons have been used by scientists to create linguistic effects in their work. We can find oxymoron in all the works of thinkers from Greece, China, India, etc. However, the oxymoron only became popular in the late 19th and early 20th centuries when it became widely used in literature, art, advertising, and

even in general usage. speech Nowadays, oxymoron has become an important tool for attracting attention and making an impression in conveying messages. In order to have a scientific, impartial point of view and apply it to teaching language students, the author conducted research on this issue. In the process of research and teaching, the author finds that translating foreign language texts into English in general and in particular is always a challenge for language students. Like all other languages, English is regular, and a phenomenon that makes it difficult for learners to approach is the phenomenon of antagonism. Demonstrating a phenomenon to help students approach and understand a problem requires deep, comprehensive, and systematic research. The purpose of the research of this article is to clarify the theoretical foundations, to clarify the content of the oxymoron, and to determine the meaning for students of language teaching.

An oxymoron can be classified in a number of ways, including by subject, type of sentence, form of language use, and object of use: in art, baby grand; in education, learning by teaching; legal, legally illegal; in religion, Satan is an angel; fan, burning cold, etc. An oxymoron is a special linguistic construction because it produces words or phrases that have a different meaning than what the reader or listener would normally hear or read. Paradoxes are created by arranging words or phrases in a way that differs from their usual arrangement. As a result, it is often funny, confusing and even funny. According to the law of non-contradictions, at the same time, in the same specific relationship, two statements representing two opposite situations cannot be true, but one of them must be false. The word law shows that a certain property, a property, cannot be both it and itself at the same time, in the same private relationship[3]. Opposite and antithesis, although both are linguistic constructions built on the basis of opposite relations. However, if contrast is a rhetorical lexicon, then words with contrasting tones are in a contrasting relationship, capable of evoking images of characters and things. In a complex phenomenon, a paradox is a sequence of contradictory sentences, images, and concepts expressed in different speech units. Contrast is often used to compare and contrast two concepts or ideas. Whereas an antonym creates a contrast by using antonyms or antonyms with each other.

RESULTS

A typical phraseological paradox consists of a subcomponent and a central component. The central component plays a decisive role, but the secondary component replaces the central and logical component. Here are some examples for oxymoron:

1. Act naturally	19. Exact estimate
2. Alone together	20. False truth
3. Almost exactly	21.Featherweight heavyweight
4. Amicable divorce	22. Found missing
5. Awfully nice	23. Friendly fire
6. Beautifully ugly	24. Genuine imitation
7. Big baby	25. Great depression
8. Blind eye	26. Harmless danger
9. Bittersweet memories	27. Honest thief
10. Clearly misunderstood	28. Icy hot
11. Cold fire	30. Known secret
12. Constant variable	31. Living end
13. Dark light	32. Loud whisper
14. Definite maybe	33. Melted ice cream
15. Deliberate mistake	34. Military intelligence
16. Dry ice	35. Near miss
17. Easy challenge	36. New classic
18.Eloquent silence	

A paradox in functional language styles. Paradox in art is an expression of creative and flexible thinking. Paraphrase is a technique of writing and expression in the literary arts. When used correctly, paraphrase can convey a deep meaning and have a powerful effect on the reader or listener. Using contrast requires creative thinking and flexibility because it requires ingenuity in arranging linguistic elements such as words, sentence structure, and meaning to create a sentence or paragraph. two-dimensional or multi-dimensional, and sometimes have contradictory meanings[4]. When used correctly, a paraphrase can surprise, challenge, and intrigue the reader or listener, creating an interesting and unique experience for the reverse user. It also helps the author or storyteller to convey his message in a more subtle and effective way. Therefore, paradox is seen in the written and expressive arts as an expression of creative and flexible thinking, helping the author or speaker convey meaning and having a powerful effect on the reader or listener. listener For example, a new classic. The contrast between the new and the classic is clearly expressed by the combination to create a complete concept. The paradox reflects the complex contradictions of life, for example: The best way to achieve happiness for yourself is to give happiness to another. Unraveling these interesting paradoxes requires special deep thinking, but it is necessary to have an appropriate linguistic form to express

these thoughts. Paradoxes are the most effective expression in this case, because paradoxes themselves are logically contradictory structures. An oxymoron is derived from the Greek words "oxus" meaning sharp and "moros" meaning dull, and is a literary device that combines two opposite terms to create a unique and powerful expression. It is often used in English literature to add depth, complexity, and irony to a piece of writing. The use of oxymoron in English has been common for centuries and remains an important part of the language today. One of the most famous examples of oxymoron is "jumbo shrimp". The two words are contradictory because shrimp means small and jumbo means something big. However, when combined, they create a memorable, funny and attention-grabbing phrase. The power of this oxymoron is that it creates a linguistic tension that grabs the reader's attention and makes them think. Another famous example of an oxymoron is "bitter". The word bitter means something unpleasant, and sweet means something pleasant. However, when used together, they create a complex emotional response that captures the complexity of the human experience. This is why the oxymoron is so important in English - it allows writers to express complex ideas and feelings in a concise and powerful way.

Discussion

In literature, oxymoron is often used to create irony. Irony occurs when the opposite of what is expected happens. For example, in Shakespeare's Romeo and Juliet, Juliet says: "Parting is a sweet sorrow." This phrase is an oxymoron because separation is usually associated with sadness, but Juliet describes it as sweet. This creates irony because the audience knows that the breakup will eventually lead to tragedy. Oxymoron is also used in literature to create vivid images. For example, in F. Scott Fitzgerald's The Great Gatsby, the narrator describes the character's smile as "one of those rare smiles that have a quality of eternal confidence that you only come across four or five times in a lifetime." The phrase "eternal trust" is an oxymoron because eternity refers to something eternal, while trust refers to something temporary. However, when used together, they create a bright image of a smile that is both comforting and timeless. In addition to its use in literature and advertising, oxymoron is also widely used in everyday speech. People often use oxymorons without realizing it. For example, "deafening silence" is an oxymoron because silence is usually associated with silence, while deafness refers to something loud. However, this phrase is usually used to describe a situation where there is complete silence[5].

Conclusion

In conclusion, oxymoron is an essential part of the English language. It adds depth, complexity, and irony to literature, advertising, and everyday speech. It allows writers to express complex ideas and feelings in a concise and powerful way. It creates memorable phrases and slogans that capture the essence of a brand or message. It is an important tool in political speeches and debates. The use of oxymoron in English has been common for centuries and remains an important part of the language today.

An oxymoron in English is an expression of flexibility and creativity in thinking. Applying this phenomenon to language students in teaching English will help not only to improve their language skills, but also to develop their ability to think creatively and logically. Using paraphrasing in teaching English helps students to understand and remember basic grammar principles more easily and helps them to develop reading comprehension and creativity in language use. language However, it should be noted that the use of paraphrasing cannot solve all problems in teaching English. Instead, manipulation of this phenomenon should be combined with other teaching methods, such as focusing on vocabulary, grammar, and communication development.

Reference:

1. https://en.wikipedia.org/
2. https://medium.com/
3. Brooks, C. (1947). The language of paradox (pp. 28-39). na. ISBN 1-4051-0695- 6
4. Da, N. Z. (2019). The computational case against computational literary studies. Critical inquiry, 45(3), 601-639.
5. Elsässer, J. P. (2023). Sustainable development an oxymoron?.
6. Stiglitz, J. E. (2019). Progressive capitalism is not an oxymoron. The New York Times, 19(04).

XORIJIY TILNI O‘RGANISH YANGI BOSQICHDA

Jaloliddin Qosimov
Namangan shahridagi LSL nodavlat ta’lim muassasasi ingliz tili o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada bugungi kunda yoshlar o‘rtasida til o‘rganish bilan bog‘liq munosabatlar tahlili berilgan. Xorijiy tillarga bo‘lgan talab, yoshlarning til o‘rganishga qiziqishlari, Davlat siyosatining targ‘ib etilishi masalalari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: Ingliz tili, Davlat siyosati, xorijiy tillar, o‘quv markazlari, yoshlar, talabalar, o‘quvchilar, maktab.

Bugun xorijiy tilni o‘rganishga bo‘lgan qiziqish kim o‘zar sifatida kechmoqda. Yoshlarimiz nafaqat bitta, ikkita xorij tillarini balki undanda ortiq tillarni o‘zlashtirishga bel bog‘lagan. Albatta bu maqsadni ro‘yobga chiqarish mushkul vazifa biroq 21-asr yoshlari uchun buning ahamiyati yo‘q. Zero ular texnologiya asrida, taraqqiyot, asrida, globallashuv asrida umr guzaronlik qilishmoqda. Buning o‘z o‘rnida juda ham ko‘p afzalliklari mavjud. Ulardan eng yorqinlaridan biri bu til o‘rganishning bizning yurtimizda davlat siyosati darajasiga ko‘tarilishi, dunyo hamjamiyatining bu masalaga jiddiy yondashuvidir. Til muloqot vositasi sifatida o‘rganiladi. Darhaqiqat, Sharq va G‘arb mamlakatlarining madaniyati va adabiyoti haqida tanishish istagi bizni albatta tilni o‘rganishga undaydi. Chunki aynan shu vosita orqali biz o‘z fikr mulohazamizni, munosabatimizni tinglovchiga yetkazib berishimiz mumkin.

Biroq til o‘rganish chog‘ida e’tiborimiz markazini til o‘rganishning Yevropa standartlari egallab oladi. Ya’ni tilni modullar va aspektlar asosida o‘rganish. Bu tilning faqat suhbat qurish omili sifatida emas balki yanada kengroq ma’noda tadbiq qilinishidir. Til o‘rganishda fikr - mulohazani bayon qila olish bilan bir qatorda fikrni eshtish va tushunish hamda munosib javob qaytarish ham kuzatiladi. Chunki bizning ongimizda faollik vujudga keladi, mazkur faollikni faqatgina suxbat orqali maqsadni yetkazish bilan cheklab qo‘yishimiz mumkin. Hozirgi kunda aksariyat til o‘rganuvchilar aziyat chekadigan muammo aynan shudir. Ular til o‘rganish jarayonini to‘laligicha nutq so‘zlash, gaplashish ko‘nikmasini hosil qilishga bag‘ishlaydi.

Bu yondashuv qisman bo‘lsa ham to‘g‘ri biroq, har qanday suxbat 2 yoki 3 va undan ortiq kishilar orasida bo‘ladi, ularning ham fikrlarini eshtish va ularga jo‘r bo‘lish imkoniyatidan mahrum bo‘lish ayni haqiqat. Shu sababli til bo‘limlar asosida alohida aspektlarga ajratilib o‘rganilmoqda. O‘qish, yozish, eshtish, gapirish hamda grammatika. Ushbu modullarning har biri kishi istiqbolida alohida o‘ringa ega. Shunga qaramay til bir yoqlama yondashuv bilan o‘rganilib kelinmoqda. Yoshlarimizda bunday munosabatga o‘ziga yarasha bahona ham mavjud. “Hamma modulni o‘zlashtirish uchun xorijiy muhit kerak”. Bugun bunday bahona bilan o‘zimizni oqlay olmaymiz. Zotan 21 asr avlodi sifatida bunday muhitni har yerda har qachon barpo qilishimiz mumkin.

Tilni yoshlarimiz o‘zlaricha ba’zi texnikalar yordamida o‘rganishlari, ya’ni so‘zlashish ko‘nikmasini shakllantirishda vaziyatli yondashuv – so‘z yoki iborani biron bir vaziyatga qo‘llab o‘rganish xotirada doimiy saqlanib qolishi garovi. Eshtish ko‘nikmasini shakllantirishda – o‘rganilayotgan tilda yangragan qo‘shiq, she’r, monolog, dialog, matn yoki biron bir filmning so‘zlarini kundalik hayotda, ish jarayonida tinglash eshtish qobiliyatining rivojiga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. O‘qish ko‘nikmasini shakllantirishni – amaliyot orqali ro‘yobga chiqarish mumkin. Ya’ni turli hajmdagi, mavzudagi, darajadagi matnlarni mutolaa qilish. Bunda nafaqat o‘qish balki intelektual mulohaza ko‘nikmani ham shakllantirish mumkin. Gramatik bilim va ko‘nikma – bizni nazarimizda bu ko‘nikma boshqalardan bir muncha ustun. Chunki har bir ko‘nikma aynan shu Grammatik tuzilish sabab vujudga keladi. Biroq yoshlarimiz bu ko‘nikmani maqsadli o‘rganmoqda va maqsad yo‘naltirilgan sana tugagach xotiralarini sekin astalik bilan tark etmoqda. Misol uchun xorijiy til mutaxasissligidan oliy o‘quv yurtiga kirish istagida bo‘lgan abiturentlar faqat grammatikaga tayyorgarlik qilishadi. Natijada, muvaffaqiyatli bo‘lsada o‘quv yili davomida katta qiyinchiliklarga duch kelishadi. Chunki o‘quv jarayoni yuqorida aytib o‘tgan modullarning barchasini qamrab oladi. Agar grammatika ham yuqoridagi modullar bilan birgalikda o‘rganilsa tilni sezilarli darajada shakllangan bo‘ladi. Darhaqiqat til o‘rganishning yana bir muhim moduli yozish – yozish borasidagi kompetensiyani shakllantirish ancha murakkab. Bu nafaqat vaqt, urinish, amaliyot balki o‘qituvchi yoki yozish bo‘yicha iste’dodli mutahassis ko‘magini ham talab qiladi. Aksariyat yoshlar yozishni amaliyot qilishi, tinmay urinishi mumkin biroq mutahassisning ular yozgan ish yuzasidan beradigan izohisiz, tog‘ri yo‘lning ancha mashaqqatli va uzoq bo‘lishini ta’minlaydi. Ushbu model eng qiyini bo‘lgan bilan kishi istiqbolida eng samaralisidir. Chunki yozish ko‘nikmasini boshqa

ko‘nikmalarga nisbat qilib qiyoslansa uning davomiy ekanligi, mulohaza asosida kechishi, barcha modulni birday qamrab olishi hamda tanqidiy, tahliliy o‘ylashga undashi kuzatiladi. O‘quv jarayoni ham ko‘pincha aynan shu ko‘nikmaga tayangan holda faoliyat yuritadi. Ya’ni o‘quvchining yozma bayoni, inshosi, xati orqali uning asl bahosi qo‘yiladi. Yozish ko‘nikmasini shakllantirish juda katta ahamiyatga ega bo‘lib, unda so‘zlashish ko‘nikmasining qoidasi bo‘lgan tezkor savol javob, eshtish ko‘nikmasining aytilgan so‘zning ma’nosini aniqlash, o‘qish ko‘nikmasining soz’larning dudma’noligi tarjimasini aniqlash, grammarikaning so‘z va gap tarkibi to‘g‘riligiga e’tibor qilish kabi tartiblari yozish ko‘nikmasining ikkinchi darajali hususiyatidir. Albatta uning diqqatga molik bo‘lgan jihati – undagi erkin fikr yuritish, vaqt me’yorida mavzuni mulohaza qilish, ijodiy va tanqidiy o‘ylash, ongda yuzaga kelgan g‘oyalarni qog‘ozga to‘g‘ri ko‘chirish jarayonida yozishning nozik jihatlariga e’tibor qilish ya’ni ikkinchi darajali hususiyatni qo‘llash imkoniyatining mavjudligidadir. Yozish orqali ongimizning har bir burchagiga murojat qilishimiz va sermahsul manbaa olishimiz mumkin. Bu esa bizning nafaqat xorijiy tilda yozish ko‘nikmamizni balki, ushbu tilda gaplashganda fikrlarimizni mohirona tarzda qo‘llay olishimiz, yetti o‘lchab bir kesadigan ko‘nikmani hosil qilishimizga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Freeman, D. 2011. Teacher training development, and decision making: A model of teaching and elated strategies for language teacher education. TESOL Quarterly, 23,1, pp.27-45.
2. Maingay, P.2011. Observation for training, development and assessment. In explorations inteacher training, ed. T. Duff. London: Longman.

BUXORO AMIRLIGI IJTIMOY HAYOTI VA AHOLI TARKIBI

Zulfizar Ismatova
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Tarix instituti kichik ilmiy xodimi
zulfizarismatova07@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada Markaziy Osiyodagi eng yirik davlatlaridan Buxoro amirligi aholisi etnik tarkibi haqida ayrim ma’lumotlar ketirilgan. Qadimdan yashab kelayotgan o‘zbek urug‘lari va hududga ko‘chib kelgan bosqa xalqlar nomlari, yashash hududi va ijtimoiy hayotiga oid fikrlar bildirilgan.

Kalit so‘zlar: Buxoro, mang‘it, antroponim, arab, tojik, bahrin, batosh, chuyut, nayman, uch-urug‘.

Annotation: This article contains some information about the ethnic composition of the population of the Bukhara Emirate, one of the largest countries in Central Asia. The names of Uzbek clans that have been living since ancient times and other peoples who have moved to the region, their living area and social life have been expressed.

Key words: Bukhara, Mangit, anthroponym, Arabic, Tajik, Bahrain, Batosh, Chuyut, Naiman, Uch-urug.

Аннотация: В данной статье содержатся некоторые сведения об этническом составе населения Бухарского эмирата, одной из крупнейших стран Центральной Азии. Выражены названия узбекских родов, живших с древнейших времен, и других народов, переселившихся в регион, их ареал и общественная жизнь.

Ключевые слова: Бухара, Мангит, антропоним, арабский, таджикский, Бахрейн, Батош, Чуют, Найман, Уч-уруг.

Markaziy Osiyo davlatlari ichida Buxoro amirligi alohida mavqeiga ega bo‘lgan, katta hududlarni egallagan davlat edi. Manbalarga ko‘ra, XVIII asrning o‘rtalariga kelib, Buxoro amirligi hududlarida birmuncha o‘zgarishlar sodir bo‘ladi. Bu davrda Buxoro hukmdorlari o‘z tasarruflarida Buxoro shahri va uning atrofidagi Vobkent, G‘ijduvon, Qorako‘l, Vag‘oza tumanlari, Qashqadaryo va Miyonqol vohalarini saqlab qolgan edilar. Xo‘jand, Toshkent, Hisor vaqti-vaqti bilan esa G‘uzor, Shahrisabz, Nurota, shuningdek, Amudaryoning o‘ng sohilidagi Balx, Andxay, Maymana, Badaxshon va Shibirg‘onlar ham Buxoroga vassal bo‘lishiga

qaramay unga itoat etmay qo‘yganlar[2]. Siyosiy parokandalikning asosiy sababi - so‘nggi ashtarxoniylar davridagi o‘zaro kurashlar, markazdan qochuvchi kuchlar mavqeyining o‘sishi edi.

XVIII asrning ikkinchi yarmidan boshlab, ya’ni mang‘itlar sulolasi hukmronligi o‘rnatilgach, Buxoro amirligi yana asta-sekin mustahkamlana boshlaydi. Shu asrning 70-80 yillariga kelib Buxoro amirligining markaziy hududini Samarqand va Buxoro shaharlarini o‘z ichiga olgan Zarafshon vohasi tashkil qilar edi[3]. XIX asrning boshlariga kelib Buxoro amirligi hududida Zarafshon hamda Qashqadaryo vohalaridan tashqari Surxon vohasi, Hisor, Xo‘jand, O‘ratepa, Panjikent kabi aholi zich joylashgan tumanlar, Janubiy Turkmanistonning katta qismi, jumladan Chorjo‘ydan to Murg‘ob daryosigacha bo‘lgan hududlar kirar edi[4]. Bu davrda Buxoro amirligi hududlarining kengayishiga asosiy sabab – mang‘itlar sulolasining markazlashgan davlat barpo etishga intilishi edi.

XIX asr boshlarida Buxoro amirligi bir tomondan Eron va Afg‘oniston, ikkinchi tomondan Xiva xonligi, uchinchi tomondan qozoq juzlari va to‘rtinchi tomondan Qo‘qon xonligi hududlari bilan chegaradosh edi. Amirlik aholisining katta qismini o‘zbeklar tashkil qilgan bo‘lib, juda ko‘plab o‘zbek urug‘lari vakillari amirlikning deyarli barcha yashaganlar[5]. Aholi tarkibidagi tojiklar Samarqand, Buxoro, Nurota, Urgut, Kitob kabi shaharlarda, tog‘li tumanlarda, jumladan, Panjikent, Vaxsh, Hisor, Qorategin, Ko‘lob, Shahrisabz, Qobadiyon, Yakkabog‘ bekliklarida, Zarafshonning yuqori qismida istiqomat qilganlar[6]. Zarafshon vohasida son jihatdan o‘zbeklardan keyingi o‘rinda turuvchi tojiklarning katta bir qismi qadim davrlardan beri ushbu vohaning mahalliy aholisi bo‘lgan.

Ba’zi o‘rinlarda “tojik”, ba’zan esa “tojik tilli” aholi deb atalishining sababi shundaki, ularning katta bir qismi etnik jihatdan tojik bo‘lsalar, sezilarli bir qismi esa tojik tilida so‘zlashuvchi arablardan iboratligidir[7]. Bu holat vohaning ham

[2] Beshimov, M. (2020). Beruniy “Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar” asarining ahamiyati. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 6(2).
[3] Beshimov, M. (2021). Тарих ўқитиш методлари ва уларнинг туркумланиши. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 6(6).
[4] Rajabov, O. I. (2022). History of fortress of Makhmud Torobi. International Journal of Intellectual Cultural Heritage, 2(6), 50-54.
[5] Iskandarovich, r. O. (2021). Bukhara islamic scholars VIII-XII centuries. International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 1(4), 42-48.
[6] Темиров, Ф., & Умаров, Б. (2021). Бухоро амирликда оила, никоҳ ва мерос ҳуқуқининг амалда қўлланиши. Scientific progress, 2(1), 1201-1207.
[7] Beshimov, M. (2022). Mang‘itlar davrida Buxoroda madaniy hayot (me’morchilik, adabiyot va san’at). Центр научных публикаций (buxdu. uz), 20(20).

Samarqand, ham Buxoro viloyatlarida yashovchi arablariga xosdir[8]. Shuningdek, Navoiy viloyatida yashovchi arablarning bir qismi bugungi kunda o‘zaro muloqotda tojik tilidan foydalanadilar. Shunga o‘xshash holat Markaziy Osiyoda, xususan, katta bir qismi O‘zbekiston va Tojikistonda yashovchi arablarda ham ko‘zga tashlanadi. Har ikkala davlatning bir necha viloyatida, ayniqsa, janubiy viloyatlarida yashovchi arablar orasida ham o‘zbek tilida hamda tojik tilida muloqot qiluvchi arablardan iborat bir necha o‘nlab qishloqlar borligi bu fikrni tasdiqlaydi.

Tojik tilli aholi bilan bog‘liq toponimlar Zarafshon vohasida ham Markaziy Osiyoning ko‘pgina hududlarida bo‘lgani kabi qadim davrlardan boshlab uchray boshlaydi. Zarafshon vohasidagi har uchala viloyatda ham tojikcha -on (mas. Arabon, O‘zbekon, Qalmoqon, Qarluqon, Sarayon va h.k.), -ho (mas. Arabo, O‘zbeko, Qarluqo va h.k.) kabi ko‘plik yasovchi topoformantlar bilan birgalikda -zor, -iston, -ob, bolo “yuqori”, poyon “quyi”, -gar, -do‘z singari aholi maskanining geografik o‘rni yoki aholi kasb-kori bilan bog‘liq joy nomlari anchagina miqdorni tashkil etadi[9]. Ta’kidlash lozimki, XX asr boshlarida Buxoro shahridagi 220 ta mahallaning nomi til jihatidan turfa xil bo‘lib, ularning katta bir qismini fors-tojikcha nomlar tashkil etgan. Buxoro mahallalarining sezilarli bir qismini esa arabcha va turkiy (o‘zbek) cha nomlardan iborat bo‘lgan[10].

Har uchala tilga mansub mahalla nomlarining katta bir qismini antroponimlar, bir qismini esa etnonimlar tashkil qilib, ular orasida o‘zbek urug‘lari bilan bog‘liq shu kabi etnotoponimlar uchraydi: Turki Jandiy, Qatag‘on, (Hofiz) Qo‘ng‘irot, Durman, Qalmoqon, Uruson, Chubuton[11]. Shuningdek, Buxoroning bir qator mahalalarida yashovchi aholining sezilarli bir qismi o‘zlarining kelib chiqishini o‘zbek urug‘lari bilan bog‘lagan bo‘lib, ular orasida mang‘it (8 ta mahallada), urganji (4 ta mahallada), kenagas (3 ta mahallada), bahrin, batosh, chuyut, nayman, uch-urug‘, o‘zbek-turkman, qalmoq, burqut, qirq-yuz singari urug‘lar yoki aholi guruhlari istiqomat qilishgan[12]. Ular orasida mang‘itlar nisbatan ko‘pchilikni tashkil etib, ba’zi mahallalarda ular o‘zaro tojik tilida so‘zlashgan bo‘lsalar, ayrim mahallalarda esa ushbu urug‘ vakillari o‘zbek tilida so‘zlashishgan.

Bu holat urganji, kenagas urug‘lari vakillariga ham xos bo‘lib, ular har ikkala tilda erkin muloqot qila olganlar. Shunga o‘xshash holatni bahrin, burqut, batosh va

[8] Beshimov, M. (2021). Mang'itlar davrida Buxoroda madaniy hayot. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 7(7).
[9] Қожамқулибек Балхи. Тарих-и Қыпшақи. Алматы. 2017. 745-бет.
[10] Хожа Самандар Термизий. Дастур ул-мулк. Тошкент. 2001. 155-бет.
[11] Дастур ул-мулк. 169-бет;
[12] М. Абдураимов. Очерки аграрных отношений в Бухарском ханстве. Тошкент. 1970. С. 201.

hokazo kabi Buxoroda yashagan o‘zbek urug‘lari misolida ko‘rish mumkin. Buxoroda aynan mazkur urug‘ vakillarining o‘z etnonimlarining saqlab qolishlari bejiz bo‘lmay, ular Buxoro amirligi davrida amirlikda nufuzli urug‘lar hisoblanishgan. Ayniqsa, Buxoro amirlari mang‘it urug‘iga mansub bo‘lib, ushbu sulolaga mansub hukmdorlar boshqaruv va harbiy ishlarda urug‘doshlariga tayanishi natijasida shaharda mang‘it urug‘i vakillarining salmog‘i oshishiga olib kelgan. Masalan, Quyi Murgkush, Shishaxona, Mir-Do‘stum, Qirg‘iz-oyim, Mirjon-keldi, Abdullo-qushbegi, Iskandar- xonkabi mahallalarda birqator oilalar o‘zlarini “o‘zbeklarning mang‘it urug‘iga mansubmiz” deb e’tirof etganlar[13].

Shuningdek, ayrim mahallalar (Arroki misgaron, Nodir-vays, So‘zangaron, Mag‘g‘oki attoron va h.k.)ning aholisi tojikcha so‘zlashib, o‘zlarini “tojik” deb hisoblashgan. Bu toifa aholining xo‘jalik hayoti va kasb-korida ko‘pincha hunarmandchilik ustuvor bo‘lib, asosan misgarlik, duradgorlik, novvoylik, bo‘yoqchilik, turli buyumlar yasash, tijorat va hokazolar bilan shug‘ullanishgan. Mazkur ma’lumotlardan anglashiladiki, XX asrning ilk yarmi, xususan, 20-30 yillarda Buxoro shahri mahalliy aholisi ong sezimi, milliy mansublik masalasida turlicha tushunchalar mavjud bo‘lgan.

Avvalo, shahar aholisining katta qismi o‘zbek va tojiklardan tashkil etsa-da, har ikkala aholi orasida “etnik-milliy mansublik” masalasida bir qolipdagi yagona tushuncha bo‘lmay, ular “millat” deganda ko‘proq diniy yoki regional mansublikdan kelib chiqishgan, ya’ni mintaqaning islom diniga e’tiqod qiladigan turli xalqlari kabi o‘zlarini “musulmon”, “buxoroyi” (“buxorolik”) deb atashgan. Aksariyat mahallalarda tojik tilli aholi o‘zini “o‘zbek” deb tanitib, “tojik” deganda “eroni” (shia mazhabidagi)larni tushunishlarini aytgan bo‘lsalar-da , ulardan farqli o‘laroq Buxoro mahallalarning katta bir qismi o‘zlarini “tojik tilli” deb atab (107 mahalla), ulardan aynan qanchasi etnik mansublik masalasida o‘zlarini “tojik” yoki “o‘zbek” deb ko‘rsatgani aniq emas[14].

Xulosa o‘rnida shuni aytishimiz mumkinki, XX asrning birinchi yarmigacha bo‘lgan davrda Buxoro shahrining demografik holati va joy nomlariga doir amalga oshirilgan tadqiqotlar natijalari shuni ko‘rsatdiki:

Buxoroda mavjud bo‘lgan 220 ta mahalla nomlarining katta qismini antroponimlar tashkil etib, ular diniy (xo‘ja, eshon, hoji, shayx, mir, mullo) va

[13] Темиров, Ф., & Исломов, Д. (2021). Садриддин Айний– замондоши фитрат ҳақида. Scientific progress, 2(1), 1349-1354

[14] Бешимов, М. К. (2022). Munzim zamondoshi ayniy xotiralarida: Beshimov Maqsud Komilovich, Buxoro tarixi kafedrasi o’qituvchisi, Buxoro Davlat Universiteti. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (6), 15-17.

boshqaruvchi toifalar (xon, amir, qushbegi, qozi, mehtar, dorug‘o, mirzo), turli kasb-kor egalari (domullo, tabib), laqab va hokazo shaxs ismlaridan iborat bo‘lgan; shahardagi mahalliy aholining katta qismini o‘zbek va tojiklar tashkil etib, o‘zaro muloqot tili tojik tili bo‘lgan. Shuningdek, Buxoro mahallalarining sezilarli bir qismi forslar, yahudiylar, arablardan iborat bo‘lgan. Shuningdek, turkman, tatar, qozoq kabi nisbatan kamchilikni tashkil qiluvchi xonadonlar ham Buxoro shahri mahalliy aholisining tarkibiy bir qismi bo‘lganligini ko‘rishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Beshimov, M. (2020). Beruniy “Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar” asarining ahamiyati. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 6(2).
2. Beshimov, M. (2021). Тарих ўқитиш методлари ва уларнинг туркумланиши. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 6(6).
3. Beshimov, M. (2022). Abdulvahid Munzim-enlightened poet, state and public figure. International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 2(6), 52-56.
4. Бешимов, М. К. (2022). Munzim zamondoshi ayniy xotiralarida: Beshimov Maqsud Komilovich, Buxoro tarixi kafedrasi o‘qituvchisi, Buxoro Davlat Universiteti. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (6), 15-17.
5. Beshimov, M. (2022). Mang‘itlar davrida Buxoroda madaniy hayot (me’morchilik, adabiyot va san’at). Центр научных публикаций (buxdu. uz), 20(20).
6. BESHIMOV, M. (2022). Amir Said Alimkhan and Young Bukhara residents. International Journal of Intellectual Cultural Heritage, 2(2), 78-83.
7. Beshimov, M. (2021). Mang‘itlar davrida Buxoroda madaniy hayot. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 7(7).
8. Beshimov, M. (2022). Abdulvahid Munzim-enlightened poet, state and public figure. International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 2(6), 52-56.
9. Rajabov, O. I. (2022). History of fortress of Makhmud Torobi. International Journal of Intellectual Cultural Heritage, 2(6), 50-54.
10. Rajabov, O. (2020). Qizbibi va Hazrat Bibi manzilgohlari muqaddas qadamjo sifatida. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 1(1).
11. Iskandarovich, R. O. (2022). Historical Architectural Complex of the Chor (Pers. Four) Bakr Ensemble. Telematique, 6886-6890.

12. Iskandarovich, r. O. (2021). Bukhara islamic scholars VIII-XII centuries. International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences, 1(4), 42-48.

13. Iskandarovich, R. O. (2022). Historical Architectural Complex of the Chor (Pers. Four) Bakr Ensemble. Telematique, 6886-6890.

14. Темиров, Ф., & Умаров, Б. (2021). Бухоро амирликда оила, никоҳ ва мерос ҳуқуқининг амалда қўлланиши. Scientific progress, 2(1), 1201-1207.

15. T. F., & umida, x. (2022). Publishing and library activities of the turkestan jadids. International Journal of Intellectual Cultural Heritage, 2(1), 26-31.

16. Темиров, Ф., & Исломов, Д. (2021). Садриддин Айний– замондоши фитрат ҳақида. Scientific progress, 2(1), 1349-1354.

17. Темиров, Ф., & Халикова, Н. (2021). Бухоро амирлигида ташқи сиёсат ва дипломатиянинг ривожланиши тарихидан. Scientific progress, 2(1), 1276-1282.

18. Мухаммед Юсуф Мунши. Мукимханская история. Ташкент. 1956. С. 158

19. Абдураҳмон Толе. Тарихи Абулфайзхон. Фанлар академияси Шарқшунослик институти Шарқ қўлёзмалари,

20. Қожамқулибек Балхи. Тарих-и Қыпшақи. Алматы. 2017. 745-бет.

21. Хожа Самандар Термизий. Дастур ул-мулк. Тошкент. 2001. 155-бет.

22. Дастур ул-мулк. 169-бет;

23. М. Абдураимов. Очерки аграрных отношений в Бухарском ханстве. Тошкент. 1970. С. 201.

CONTENTS		
No	**Authors and topics of the article**	**Pages**
1	*M.A. Xoshimxanova* *L.O. Shamsuddinov* *P.B. Mirusmanova* *X.D. Kurbanbayeva* *QIMMATBAHO METALLARNING KIMYOVIY XOSSALARI VA QO'LLANILISH SOHALARI*	*4 - 7*
2	*Шахноза Ахмаджонова* *ЎРТА АСРЛАРДА ҒАРБ МАМЛАКАТЛАРИ ДАВЛАТИ ВА ҲУҚУҚИ*	*8 - 13*
3	*M.Norinov* *A.Ergashev* *KADRLAR TAYYORLASHDA KASBIY KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI*	*14 - 18*
4	*Jaloliddin Qosimov* *CONVERSION IN MODERN LINGUISTICS*	*19 - 22*
5	*Alisher Madaminov Qadambayevich* *KATTA MA'LUMOTLARNI TAHLIL QILISH VA SAQLASH TIZIMLARI ARXITEKTURASI VA ALGORITMLARI*	*23 - 27*
6	*Dilshoda Khakimova Oybek qizi* *THE USE AND IMPORTANCE OF OXYMORON IN ENGLISH*	*28 - 31*
7	*Jaloliddin Qosimov* *XORIJIY TILNI O'RGANISH YANGI BOSQICHDA*	*32 -35*
8	*Zulfizar Ismatova* *BUXORO AMIRLIGI IJTIMOY HAYOTI VA AHOLI TARKIBI*	*36 - 41*

ESLATMA!
“SCIENCE SHINE” xalqaro ilmiy jurnaliga kiritilgan ma’lumotlar va dalillarni haqqoniy va keltirilgan iqtiboslarni to‘g‘riligi hamda aniqligi uchun shaxsan mualliflar javobgardirlar!

NOTE!
The authors are personally responsible for the truthfulness of the information and evidence included in the international scientific journal "SCIENCE SHINE" and the correctness and accuracy of the quotations!

International scientific journal
SCIENCE SHINE

Issue 9
31. 08. 2023

©Jurnal hajmi: 43 bet.
©Farg‘ona viloyati, O‘zbekiston Respublikasi
©http://science-shine.uz/